

SPRANGHUVOR, underhatt till linnehuva för gift kvinna. Unnaryds socken, Västbo hd. Småland. Anteckningar ur Nord. mus. kartotek.

Fyra av Nord. mus spranghuvor finns fotograferade, 2 st är i pinnspets, två av hopsyddaspetsar. Storleken på huvorna är ungefär lika stora som linnehuvorna. Det mönstret går att använda.

Görs huvan i pinnspets bör underlag för huvan ha ett mått på ungefär 46-48 cm x 25-26 cm färdiga mått.

Görs huvan i hopsyddaspetsar bör ungefär samma mått eftersträvas, dock måste tilläggas att spets-huvan har en liten fäll längst ner på huvan.

Spetsarna är av grövre typ och en mellanspets med karaktär av uddspets. Vid kopiering idag bör väl i möjligaste mån en liknande spets användas. Spetsen bör vara i bomull, linnespetsar kan finnas. Spetsar har mönster som upprepas och det är eftersträvansvärt att man får mönster-rapporterna att ligga emot varandra. Bredden på spetsen avgör om man behöver 4 eller fler "rader" av spets för att uppnå ett breddmått på ungefär 25 cm. På bägge huvorna tillkommer sedan uddspets på ungefär 3-4 cm.

Spetsarna bör krympas före syningen.

Spetsarna kastas ihop till ett rektangulärt tygstycke, vik det på mitten och kasta ihop mitt bak, lämna c:a 8 cm upptill och vecka ner "tippen" Här kan man göra precis som på linnehuvan. I nederkanten görs en smal fäll och framtill i nederkanten görs en fäll som avrundar huvan, lika som på linnehatten. I kanten kastas fast en uddspets, lika som på linnehatten.

I fällen sys en kraftigare snodd med c:a 1 cm långa stygn så att hatten kan dras ihop i nacken, lika som linnehatten.

I P. G. Wistrands bok: Svenska Folkdräkter, utkommen 1907 i kapitlet om Unnarydsdräkten finns spranghuvor fotograferade och även uppgifter om huvans användning.

Karin Thelander